

Prima instanță - (Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău) A. Niculcea
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Vascan, V. Clima, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, Ala Cobăneanu
judecători Luiza Gafton, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Lilian Vicol și Viorica Vicol,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Lilian Vicol și Viorica Vicol, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Azgoprod” Societate cu Răspundere Limitată, cu privire la transmiterea silită în posesie a bunurilor ipotecate, evacuare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, prin care s-a respins apelul lui Lilian Vicol și Viorica Vicol și s-a menținut hotărârea Judecătoria Buiucani, municipiul Chișinău din 06 iunie 2016,

c o n s t a ț ă:

La 16 septembrie 2015 BC „Victoriabank” SA a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Lilian Vicol și Viorica Vicol, intervenient accesoriu SC „Azgoprod” SRL, prin care a solicitat:

- transmiterea silită în posesia BC „Victoriabank” SA a bunurilor ipotecate, conform Contractului de ipotecă nr. 13838 din 21 aprilie 2010 și Acordul adițional nr. 3115 din 17 iunie 2011, obiectul cărui constituie bunurile imobile: casa de locuit individuală cu suprafața de 83,1 m² cu nr. cadastral xxxxx, casa de locuit individuală cu suprafața de 99,6 m² cu nr. cadastral xxxxx, construcție accesorie cu suprafața de 12,2 m² cu nr. cadastral xxxxx și trenul aferent pentru construcții cu suprafața totală de 0,0701 ha cu nr. cadastral xxxxx amplasate în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Tudor Vladimirescu, 142;

- evacuarea tuturor persoanelor și a bunurilor din imobilele transmise;
- încasarea de la pârâți a taxei de stat și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza Contractului de credit nr. 4882 din 17 iunie 2011, BC „Victoriabank” SA a acordat SC „Azgoprod” SRL un credit în sumă de 3 100 000 lei, cu scadența la data de 17 iunie 2013.

În scopul asigurării rambursării creditului acordat, a dobânzilor și a plăților aferente, cu pârâții Lilian Vicol și Viorica Vicol a fost încheiat Contractul de ipotecă

nr. 13838 din 21 aprilie 2010 și Acordul adițional nr. 3115 din 17 iunie 2011, obiectul căruia constituie bunurile imobile: casa de locuit individuală cu suprafața de 83,1 m² cu nr. cadastral xxxxx, casa de locuit individuală cu suprafața de 99,6 m² cu nr. cadastral xxxxx, construcție accesorie cu suprafața de 12,2 m² cu nr. cadastral xxxxx și trenul aferent pentru construcții cu suprafața totală de 0,0701 ha cu nr. cadastral xxxxx, amplasate în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Tudor Vladimirescu, 142, cu valoarea de ipotecă în sumă de 1 451 835 de lei.

Conform tabelului de validare a creanțelor din 12 noiembrie 2014, creanța BC „Victoriabank” SA față de SC „Azgoprod” SRL constituie 815 618,76 lei.

Ca rezultat al neonorării obligațiilor conform Contractului de credit nr. 4882 din 17 iunie 2011 încheiat cu SC „Azgoprod” SRL, și anume încălcarea pct. 8.1 din contract, BC „Victoriabank” SA, în baza pct. pct. 12.1, 12.2, 2.3 ale contractului de credit menționat supra, a notificat pârâții și intervenientul accesoriu despre inițierea procedurii privind executarea dreptului de ipotecă, solicitând ca în termen de 20 de zile din momentul primirii notificării de a achita complet creditul și plățile aferente acestuia, inclusiv dobânzile și penalitățile, sau transmiterea benevolă în posesia BC „Victoriabank” SA a tuturor bunurilor ipotecate pentru a fi comercializate, în conformitate cu prevederile art. 45-46 din Legea cu privire la gaj, art. 30 alin. (2) lit.a) din Legea cu privire la ipotecă și art. 490-491 din Codul civil.

Reclamantul a menționat că a respectat procedura prealabilă, înregistrând preavizele de executare a dreptului de ipotecă la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău.

În termenul indicat în preaviz atât pârâții, cât și intervenientul accesoriu, nu au executat obligația de rambursare a datoriilor și nici transmiterea benevolă în posesie a bunurilor ipotecate.

La 17 martie 2016, în cadrul examinării cauzei, pârâții Lilian Vicol și Viorica Vicol au înaintat acțiune reconvențională împotriva BC „Victoriabank” SA, iar la 24 martie 2016 cerere de concretizare a cerințelor, solicitând constatarea neexecutării obligațiilor contractuale de către BC „Victoriabank” SA, și anume a pct. 2.2 în coraport cu pct. 11.4, precum și a pct. 5.1 lit. a) și c) și pct. 11.2 lit. f) din Contractul de credit bancar nr. 4882 17 iunie 2011, rezoluțiunea Contractului de ipotecă nr. 13838 din 21 aprilie 2010 și a Acordului adițional din 16 iunie 2011 la Contractul de ipotecă nr. 13838 din 21 aprilie 2010 și compensarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea acțiunii reconvenționale, Lilian Vicol și Viorica Vicol au indicat că, contrar clauzelor contractuale, administratorul SC „Azgoprod” SRL a înaintat o cerere către BC „Victoriabank” SA, prin care a solicitat permisiunea de retragere de pe contul întreprinderii a dividendelor pentru anul 2010 în sumă de 1 732 641,35 lei, totodată eliberarea dividendelor în avans pentru anul 2011 în sumă de 1 500 000 lei.

Au invocat că, BC „Victoriabank” SA cunoscând cu certitudine de prevederile contractuale sus enunțate, de existența datoriei la contractul de credit bancar și având intenția deposedării ulterioare de bunul imobil în caz de neachitare a datoriei restante de către debitor, a emis înștiințarea nr. CK-772 din 06 septembrie 2011 prin care a permis SC „Azgoprod” SRL retragerea din cont a dividendelor pentru anul 2010 în sumă de 1 732 641,35 de lei și pentru anul 2011 în avans a sumei de 1 500 000 lei.

În mod repetat, BC „Victoriabank” SA, în baza deciziei comitetului de creditare al băncii, conform procesului-verbal nr. 1213 din 23 noiembrie 2011, a permis

retragerea numerarului din cont pentru achitarea dividendelor pentru anul 2011, în sumă de 2 000 000 lei.

Concomitent prin decizia Comitetului de creditare al BC „Victoriabank” SA, procesul-verbal nr. 140 din 20 februarie 2012, la data de 27 februarie 2012, SC „Azgoprod” SRL a primit permisiunea de a retrage din cont, pentru achitarea dividendelor, numerar în sumă de 3 500 000 lei.

Totodată, au menționat că conform Contractului de credit bancar nr. 4882 17 iunie 2011, BC „Victoriabank” SA a eliberat creditul în sumă de 3 100 000 lei debitorului cu scopul completării mijloacelor circulante (pct. 2.2 din contractul de credit) și drept garanție a asigurării rambursării sumei datorate, pe lingă bunurile imobile ipotecate, a constituit și bunurile mobile - universalitatea mijloacelor circulante (gume de mestecat) cu valoarea de gaj în sumă de 1 730 000 lei, grevate în folosul băncii, (pct. 5.1 din contractul de credit), care la moment puteau acoperi toată diferența creditului acordat SC „Azgoprod” SRL.

La fel, au menționat că conform pct. 5.1 lit. c) din contract, ca garanție a fost grevat în folosul băncii și dreptul de dispoziție asupra mijloacelor bănești din conturile curente ale debitorului deschise la bancă, în sumă de 3 200 000 lei, conform contractului de gaj nr. 4882 (A), încheiat cu SC „Azgoprod” SRL, care de asemenea nu a fost respectat de către reclamant.

Prin hotărârea judecătoreii Buiucani, mun. Chișinău din 06 iunie 2016, s-a admis parțial acțiunea înaintată de BC „Victoriabank” SA împotriva lui Lilian Vicol și Viorica Vicol, intervenient accesoriu SC „Azgoprod” SRL.

S-a transmis silit în posesia BC „Victoriabank” SA pentru a fi înstrăinat bunurile imobile - casa de locuit individuală cu suprafața de 83,1 m² cu nr. cadastral xxxxx, casa de locuit individuală cu suprafața de 99,6 m² cu nr. cadastral xxxxx, construcție accesorie cu suprafața de 12,2 m² cu nr. cadastral xxxxx și trenul aferent pentru construcții cu suprafața totală de 0,0701 ha cu nr. cadastral xxxxx amplasate în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Tudor Vladimirescu, 142, cu evacuarea din imobilul ipotecat a tuturor persoanelor și a bunurilor acestora.

S-a încasat de la Lilian Vicol și Viorica Vicol în beneficiul BC „Victoriabank” SA cheltuielile pentru plata taxei de stat în sumă de 7 260 de lei.

În rest, cererea BC „Victoriabank” SA s-a respins ca neîntemeiată.

S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de Lilian Vicol și Viorica Vicol, ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției date, cu referire la prevederile art. 30 alin. (1), art. 31 alin.(1, 5-7), art. 33 alin. (1), art. 36 alin. (1) din Legea cu privire la ipotecă, art. 487 alin. (1), art. 488 alin. (1, 2), art. 490 alin. (1, 2), art. 514 și art. 572 din Codul civil, instanța a reținut că, ipoteca a fost instituită în vederea asigurării executării obligațiilor ce rezultă din contractul de credit bancar, astfel că, deoarece SC „Azgoprod” SRL nu și-a onorat obligațiile contractuale privind rambursarea la timp a creditului și a dobânzii contractuale, iar potrivit tabelului de validare a creanțelor din 12 decembrie 2014 datoria restantă a SC „Azgoprod” SRL în baza Contractului de credit nr. 4882 din 17 iunie 2011 constituia 815 618,76 de lei, BC „Victoriabank” SA este în drept de a pretinde exercitarea dreptului la ipotecă de la Lilian Vicol și Viorica Vicol.

Instanța a constatat că prin notificarea din 25 aprilie 2014 BC „Victoriabank” SA a notificat debitorul ipotecar despre intenția de exercitare a dreptului de ipotecă, iar la data de 12 mai 2014 în legătură cu faptul că în termenul fixat în preaviz, debitorii gajiști Lilian Vicol și Viorica Vicol nu au transmis băncii bunurile ipotocate pentru a fi vândut în scopul stingerii datoriei acumulate, a înregistrat preavizul de executare a dreptului de ipotecă la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău, însă careva măsuri în scopul stingerii integrale a datoriei nu au fost întreprinse.

Astfel, instanța de judecată a menționat că reclamantul a respectat întru totul procedura stabilită de prevederile art. 488 din Codul civil și art. 31 din Legea cu privire la ipotecă.

Ne fiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 iulie 2016 Lilian Vicol și Viorica Vicol au declarat apel, solicitând casarea hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii inițiale și admitere a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017 s-a respins apelul declarat de Lilian Vicol și Viorica Vicol și s-a menținut hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 06 iunie 2016.

La 23 februarie 2018 Lilian Vicol a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017 și a hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 06 iunie 2016, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Lilian Vicol a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată inferioare, invocând că instanța de apel și instanța de fond nu au dat apreciere și nu s-au expus asupra tuturor probelor și argumentelor invocate în acțiunea reconvențională și cererea de apel, iar hotărârea și decizia sunt nemotivate și adoptate cu aplicarea eronată a legii.

Ulterior, la 06 aprilie 2018, și Viorica Vicol a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și dispunerea încetării procesului în temeiul art. 265 din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de recurs, la fel, Viorica Vicol a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată inferioare, invocând că instanța de apel și instanța de fond nu au dat apreciere și nu s-au expus asupra tuturor probelor și argumentelor invocate în acțiunea reconvențională și cererea de apel, iar hotărârea și decizia sunt nemotivate și adoptate cu aplicarea eronată a legii.

Totodată, Viorica Vicol a invocat că atât instanța de fond cât și cea de apel, nu a luat în considerație că pârâții prin cererea reconvențională au contestat Contractual de credit bancar nr. 4882 din 17 iunie 2011, solicitând constatarea neexecutării obligațiilor contractual de credit de către BC „Victoriabank” SA.

Astfel că, Curtea de Apel Chișinău nu putea invoca la caz că pârâții nu au contestat contractul de credit bancar menționat.

Cu referire la mențiunea instanței de apel precum că la materialele cauzei nu există dovezi care ar demonstra existența culpei factorilor de decizie a BC

„Victoriabank” SA în nerambursarea creditului, recurenta susține că la materialele cauzei este anexată ordonanța privind începerea urmăririi penale din 08 februarie 2013, pe semnele componenței infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal.

Iar în cazul în care instanțele judecătorești solicită o sentință de condamnare în privința membrilor consiliului de administrare a BC „Victoriabank” SA, consideră că atunci cauza urma să fie suspendată conform art. 261 din Codul de procedură civilă, până la examinarea cauzei penale.

A indicat că în instanța de fond, a solicitat încetarea procesului invocând că conform tabelului de validare a creanțelor din 12 decembrie 2014 creanța BC „Victoriabank” SA față de SC „Azgoprod” SRL în sumă de 815 618,76 lei a fost validată de către instanța de insolvență.

În astfel de circumstanțe, conform art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească urma să dispună încetarea procesului.

A menționat că din tabelul definitiv al creanțelor din 12 decembrie 2014 al SC „Azgoprod” SRL se constată că instanța de insolvență a validat creanța creditorului BC „Victoriabank” SA în sumă de 688 172,22 lei, astfel reieșind din conținutul tabelului creanțelor se prezumă că BC „Victoriabank” SA este creditor față de SRL „Azgoprod”. Iar potrivit art. 143 alin. (8) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate pentru debitori, administrator și pentru toți creditorii chirografari și instanțele judecătorești.

La 04 mai 2018 avocatul Andrei Briceac în interesele intimatului BC „Victoriabank” SA a depus referință, prin care a solicit respingerea recursurilor ca fiind inadmisibile și neîntemeiate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că decizia integrală a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 12 februarie 2018 (f.d. 187) însă la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a acesteia de către recurenți.

Din aceste considerente recursurile depuse de Lilian Vicol la 23 februarie 2018 și Viorica Vicol la 06 aprilie 2018, se consideră declarate în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Lilian Vicol și Viorica Vicol, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs declarate de Lilian Vicol și Viorica Vicol nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt,

pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursurile declarate de Lilian Vicol și Viorica Vicol nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de Lilian Vicol și Viorica Vicol.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Ala Cobăneanu

judecători

Luiza Gafton

Dumitru Mardari